

✧ Základní verš

„**To tedy vírou rušíme zákon? Naprosto ne! Naopak, zákon potvrzujeme.**“ (Ř 3:31)

Čtvrtá kapitola Listu Římanům představuje jeden ze základů biblického učení o spasení z víry. Tvoří zároveň jádro poselství, kterému porozuměl Martin Luther. Tento týden to bude právě pět set let od začátku protestantské reformace.

Abraham, který je považován za vzor svatosti a spravedlnosti, je v této kapitole představen jako ten, kdo byl zachráněn milostí, bez skutků zákona. Pavel se tím snaží zabránit možnému nedorozumění. Pokud skutky a poslušnost Abrahama, který měl k Bohu tak blízko, nebyly dostatečné, co potom naše? Pokud Abraham mohl být zachráněn jen Boží milostí, pak totéž platí pro nás všechny – ať jsme židé, nebo pohané.

V této části svého dopisu (Římanům 4) apoštol Pavel představuje tři klíčové fáze plánu spasení: (1) zaslíbení Božího požehnání (zaslíbení milosti), (2) odpověď člověka na toto zaslíbení (odpověď víry) a (3) prohlášení věřícího za spravedlivého (ospravedlnění). Takovou zkušenost prožil Abraham a podobnou zkušenost můžeme prožít i my.

Nikdy nesmíme zapomenout na to, že Pavel považuje spasení především za nezasloužený dar Boží milosti. Pokud bychom si spasení mohli něčím zasloužit, pak by to už nebyl dar, ale něco, co pro nás Bůh musí udělat jako odpověď na naše zásluhy.

Aby Pavel podpořil myšlenku milosti, pozornost svých čtenářů soustřeďuje na starou knihu Genesis a příběh praotce židovského národa: „Abram Hospodinovi uvěřil a on mu to připočetl jako spravedlnost“ (Gn 15,6). Hned v prvních kapitolách Bible se setkáváme s učením, které vstoupilo do dějin jako „ospravedlnění z víry“.

✧ Týden ve zkratce:

- Potvrzení platnosti zákona (Ř 4,1–8)
- Spasení pro všechny (Ř 4,9–12)
- Zaslíbení (Ř 4,13–17)
- Exkurz: Zákon a víra
- Exkurz: Zákon a hřích
- Podněty k zamyšlení

NE 29. října – Potvrzení platnosti zákona (Ř 4,1–8)

Ř 4:1-8 „¹Co tedy řekneme o Abrahamovi, našem tělesném praotci? Čeho dosáhl? ²Kdyby Abraham dosáhl spravedlnosti svými skutky, měl by se čím chlubit – ale ne před Bohem! ³Co říká Písmo? „Uvěřil Abraham Bohu, a bylo mu to počítáno za spravedlnost.“ ⁴Kdo se vykazuje skutky, nedostává mzdu z milosti, nýbrž z povinnosti. ⁵Kdo se nevykazuje skutky, ale věří v toho, který dává spravedlnost bezbožnému, tomu se jeho víra počítá za spravedlnost. ⁶Vždyť i David prohlašuje za blahoslaveného člověka, jemuž Bůh připočítává spravedlnost bez skutků: ⁷„Blaze těm, jimž jsou odpuštěny nepravosti a jejich hříchy přikryty. ⁸Blaze tomu, jemuž Hospodin nepočítá hřích.““

PO 30. října – Spasení pro všechny (Ř 4,9–12)

Ř 4:9-12 „⁹Platí toto blahoslavenství jen pro ty, kdo jsou obřezáni, či také pro ty, kdo nejsou obřezáni? Čtete přece: „Abrahamovi byla víra počítána za spravedlnost.“ ¹⁰Kdy mu byla započtena? Byl už obřezán, nebo ještě nebyl? Nebylo to po obřizce, nýbrž ještě před ní. ¹¹Znamení obřizky přijal jako pečeť spravedlnosti z víry, kterou měl ještě před obřizkou. Tak se stal otcem všech neobřezaných, kteří věří a jimž je spravedlnost připočtena, ¹²i otcem těch obřezaných, kteří nejsou jen obřezáni, nýbrž také jdou ve stopách víry našeho otce Abrahama – víry, kterou měl ještě před obřizkou.“

Ž 32:1-5 „¹Davidův; poučující. Blaze tomu, z něhož je nevěrnost sňata, jehož hřích je přikryt. ²Blaze člověku, jemuž Hospodin nepravost nepočítá, v jehož duchu není záłudnosti. ³Mlčel jsem a moje kosti chřadly, celé dny jsem pronáškal. ⁴Ve dne v noci na mně těžce ležela tvá ruka, vysýchal mně morek jako v letním žáru. ⁵Svůj hřích jsem před tebou přiznal, svoji nepravost jsem nezakrýval, řekl jsem: „Vyznám se Hospodinu ze své nevěrnosti.“ A ty jsi ze mne sňal nepravost, hřích můj.“

Joz 24:2 „Jozue řekl všemu lidu: „Toto praví Hospodin, Bůh Izraele: Vaši otcové, Terach, otec Abrahamův a otec Náchorův, sídlili odedávna za řekou Eufratem a sloužili jiným bohům.“

Gn 15:6 „Abram Hospodinovi uvěřil a on mu to připočetl jako spravedlnost.“

Žd 2:9 „Ale vidíme toho, který byl nakrátko postaven níže než anděl, Ježíše, jak je pro utrpení smrti korunován ctí a slávou; neboť měl z milosti Boží zakusit smrt za všechny.“

ÚT 31. října – Zaslíbení (Ř 4,13–17)

Ř 4:13-17 „¹³Zaslíbení, že dostane svět za dědictví, nebylo dáno Abrahamovi a jeho potomstvu na základě zákona, nýbrž na základě spravedlnosti z víry. ¹⁴Kdyby dědici byli ti, kteří stavějí na zákoně, byla by víra zbavena smyslu a zaslíbení zrušeno. ¹⁵Zákon s sebou nese Boží hněv: kde není zákon, není ani přestoupení zákona. ¹⁶Proto mluvíme o spravedlnosti z víry, aby bylo jasné, že je to spravedlnost z milosti. Tak zůstane v platnosti zaslíbení dané veškerému potomstvu Abrahamovu – nejen těm, kdo stavějí na zákoně, ale i těm, kdo následují Abrahama vírou. On je otcem nás všech, ¹⁷jak je psáno: „ustanovil jsem tě za otce mnohých národů“. Je naším otcem před tváří toho, v nějž uvěřil, před Bohem, který dává život mrtvým a povolává v bytí to, co není.“

Ga 3:7-9 „⁷Pochopte tedy, že syny Abrahamovými jsou lidé víry. ⁸Protože se v Písmu předvídá, že Bůh na základě víry ospravedlní pohanské národy, dostal už Abraham zaslíbení: „V tobě dojdou požehnání všechny národy.“ ⁹A tak lidé víry docházejí požehnání spolu s věřícím Abrahamem.“

ST 1. listopadu – Exkurz: Zákon a víra

Ga 3:21-23 „²¹Je tedy zákon proti Božím slibům? Naprosto ne! Kdyby tu byl zákon, který by mohl dát život, pak by vskutku spravedlnost byla ze zákona. ²²Ale podle Písma je všechno v zajetí hříchu, aby se zaslíbení, dané víře v Ježíše Krista, splnilo těm, kdo věří. ²³Dokud nepřišla víra, byli jsme zajatci, které zákon střežil pro chvíli, kdy víra měla být zjevena.“

ČT 2. listopadu – Exkurz: Zákon a hřích

Ř 3:20 „Vždyť ze skutků zákona „nebude před ním nikdo ospravedlněn“, neboť ze zákona pochází poznání hříchu.“

1J 2:3-6 „³Podle toho víme, že jsme ho poznali, jestliže zachováváme jeho přikázání. ⁴Kdo říká: „Poznal jsem ho,“ a jeho přikázání nezachovává, je lhář a není v něm pravdy. ⁵Kdo však zachovává jeho slovo, vpravdě v něm láska Boží dosáhla svého cíle. Podle toho poznáváme, že v něm jsme. ⁶Kdo říká, že v něm zůstává, musí žít tak, jak žil on.“

1J 3:4 „Každý, kdo se dopouští hříchu, jedná i proti zákonu Božímu, neboť hřích je porušení zákona.“

PÁ 3. listopadu – Podněty k zamyšlení

„Kdo se vykazuje skutky, nedostává mzdu z milosti, nýbrž z povinnosti‘ (Ř 4,4). Apoštol zde vysvětluje citovanou pasáž (Gn 15,4–6), aby na jejím základě vyvodil a potvrdil, že ospravedlnění je z víry, ne ze skutků. Dělá to na základě vysvětlení slov ‚bylo mu to počítáno za spravedlnost‘. Tato slova vyjadřují, že Bůh přijímá hříšníky na základě milosti, ne na základě jejich skutků.“ (LUTHER, Martin. *Commentary on Romans*, str. 82)

„Pokud měl být člověk zachráněn – a zákon měl stále platit – musel přijít Boží Syn s návrhem, že se stane obětí za hřích. Ten, který nepoznal hřích, se kvůli nám ztotožnil s hříchem. Jeho smrt hovoří o úžasné Boží lásce k člověku a současně o neměnnosti jeho zákona.“ (ISM 240)

„Pokud se satanovi podaří přivést člověka k tomu, aby začal své skutky považovat za určité zásluhy a projev spravedlnosti, pak ví, že se mu naskytla výborná příležitost přemoci ho a udělat si z něj svou oběť... Pokud však namažeš veřeje svých dveří krví beránka z Golgoty, budeš v bezpečí.“ (RH, 3. září 1889))

Otázky k rozhovoru

1. Proč je tak důležité správně pochopit myšlenku ospravedlnění pouze z víry – bez skutků? Před jakým nebezpečím nás toto pochopení může ochránit?

2. Jak byste velmi stručně, jednoduše a srozumitelně vysvětlili svým přátelům, proč je pro vás Boží zákon tak důležitý, a proč přesto věříte, že jste zachráněni jen díky Boží milosti?

3. Základní otázka, na kterou odpovídá reformace, zní: Jak můžeme být spaseni? Jakým způsobem můžeme otevřeně a přímo hovořit o rozdílech mezi katolíky a protestanty v tomto bodě – bez toho, abychom na někoho útočili?

4. Všichni jsme hříšníci. Všichni jsme se postavili proti Bohu – a přesto jsme dostali milost. Proč není až tak snadné zachovat se podobně vůči těm, kteří nám ublížili? Jakým způsobem umíš takovým lidem nabídnout své odpuštění a milost, přestože si to „nezaslouží“?

